

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 8 kor.
 Félévre . . . . . 4 kor.
 Negyedévre . . . 2 kor.
 —
 Egyes szám ára 20 fil.
 Megjelenik minden
 vasárnap.
 —
 Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
 Kaposvár, Zárda-utca
 17 szám,
 hová a lap szellemi
 részét illető minden
 közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
 Kaposvár, Zárda-utca
 17 szám,
 hová az előfizetések
 és a lap szétküldésére
 vonatkozó felszólalá-
 sok intézendők.

A vámszerződések.

Legfontosabb, sőt életbevágó anyagi érdekeink felett tárgyal a kormány, a külállamokkal kötjük meg a vámszerződések.

Azt írják, Olaszországgal már meg-
 egyeztek, Németországgal és Svájc-
 czal pedig, akik szinte felmondották a
 most fenálló szerződéseket, legközelebb
 megkezdődnek a tárgyalások.

Vajjon mit remélhetünk mi ma-
 gyarok? vajjon nem-e ismét világos
 hátrányunkra, elviselhetetlen kárunkra
 kötik-e meg a szerződéseket? ez a
 kérdés foglalkoztat mindenkit. A mit
 látunk, a mit tapasztalunk az nem
 csak nem biztató, sőt egyenesen arra
 mutat, hogy mint már annyiszor, is-
 mét mi fizetjük meg a vendégség árát,
 ismét csak úgy lesz, mint volt eddig,
 az osztrákok nyernek és mi veszünk,
 pedig hát van-e még veszteni valónk?

Nem lehet ez másként, míg a kö-
 zönség hamis jelszók után indulva, ki-
 fosztatni engedi magát, részint, mert
 az idevágó kérdésekkel vagy éppen
 nem, vagy csak felületesen foglal-
 kozik; részint mert élehetlensége gátol-
 ja, hogy tiltó szavát pusztítói ellen
 felemelje. Ha ez így nem volna, me-
 részelné-e Tisza István is, a ki külön-

ben vakmerő, ha gonoszat kell csele-
 kednie, akként sérteni a törvényt, a
 minthogy sérti?

A törvény világos intézkedésével
 tiltja, hogy a külfölddel szerződés kö-
 tessék mindaddig, míg Ausztria és Ma-
 gyarország az önálló vámtarifakon meg
 nem egyeztek, mely megegyezés ter-
 mézetesen csak úgy a magyar, mint
 az osztrák országgyűlések által hozott
 törvény alapján jöhet létre.

Nohát létezik-e ilyen törvény Ma-
 gyarországon? Hogy nem létezik, azt
 mindenki tudja, de mit veszélyeztet ez a
 Tisza kormányt, mit nekik a törvény,
 ha az gátot szab igyekezetüknek, mely-
 lyel Magyarországot az összm monarchia
 egyik provinciájává süllyeszteni akar-
 ják, bármely következmény legyen áldat-
 lan tettüknek, mindent mernek, min-
 dent feláldoznak, csak az általuk im-
 már Osztrák-magyar monarchiának el-
 keresztelt conglomeratum kifelé mint
 egy egész mutatkozzon s tovább is
 fenntartsa a magy hatalmi ábrándokat,
 holott mindenki tudja, hogy az első
 összeütközésnél ezen ábránd elfoszlik.

Ennek az ábrándnak áldozzák fel
 hazánk jólétét, sőt többet, ennek áldoz-
 zák fel megélhetésünket.

Lassan bár, de következetesen
 terjed a meggyőződés, hogy a mos-

tani viszonyokat ki nem bírjuk, anya-
 gilag tönkre kell mennünk; következe-
 tesen terjed a meggyőződés, hogy a
 törvényben biztosított, király- esküvel
 megpecsételt önrendelkezési jogunkat
 érvényesítenünk kell, mert ha anyagi
 viszonyaink rendezése körül kezünk
 tovább is kötve lesz, menthetlenül
 elveszünk.

Követelnünk kell a törvény szí-
 goru megtartását, követelnünk kell
 megfenyítését azoknak, kik a szente-
 sített törvényt megsérteni elég vakme-
 rők; avagy csak a kis tolvajokra szól
 a törvény, s büntetlen maradnak azok,
 kik egy országnak létállapotját támad-
 ják meg gonosz kezekkel s intézkedé-
 seikkel még az unokákat is koldus-
 botra juttatják.

Itt az utolsó óra, hogy képvise-
 lőink magukba szállva, kötelességüket
 teljesítsék s a törvény által tiltott mó-
 don nevezetes kárunkra a kormány
 által megkötött vagy megkötendő szer-
 ződésekhez hozzájárulásukat megtagad-
 ják, nehogy részeseivé váljanak azon
 bűnnek, melyet a választók meg nem
 bocsáthatnak soha!

Magyarországot az anyagi vég-
 pusztulástól csak a vámsorompók fel-
 állítása, a vámpolitikának kizárólag az
 ország érdekében kezelése mentheti

T Á R C Z A.

A pipa-telek.

Már künn a város falain kívül, a mon-
 ceaui síkon is ritkaság az olyan kerttel kör-
 nyezett házacská, a melynek nagy sokasága
 miatt meg husz esztendővel ezelőtt is olyan
 volt a temesi negyed, mint egy régi, nyu-
 godt, csöndes vidéki városka.

Mert Páris ebben az irányban terjesz-
 kedett leginkább s élete, lármája, vasútja és
 lóvonata ide ért ki legelőször. Hogy az ut-
 czáit kiigényesíthesse és magas, nagy há-
 zait fölépíthesse, a kis házacskákat lerom-
 bolták s a kerteket megsemmisítették.

Páris elnyelte Ternest.

De azért még a szegény Ternesben
 is voltak zugok, a melyek ellenállottak és
 küzdöttek a modern áramlat ellen.

Legtovább ellenállott egy kis terület,
 a melyet a nép »Pipa-telek«-nek nevezett
 el. Ennek a különös névnek az eredete a
 következő:

Ezen a telken, egy nyomoruságos,
 alig féltucat fa alkotta parkban volt egy
 régi, még a tízenyolczadik századból való
 házikó, a melynek egy öreg ember volt a
 gazdája. Ha ettől az öregtől azt kérdezték,
 hogy hogy van, mindig így válaszolt:

— Köszönöm, épen most szívtam el
 egy jó pipa dohányt.

Különben az év bármelyik szakában
 s a nap bármely órájában ment is el az

ember a kis park rácskerítése előtt, mindig
 ott látta az öregot, a mint ott ül valamelyik
 fa alatt és pipázik.

Hogy ez a pipa jó pipa, azt elhitette
 neki mindenki, aki csak látta, hogy az öreg
 milyen elégedetten, milyen boldogan, sőt
 milyen kéjjel szívja a pipáját.

— Pedig már sok, sok esztendő óta
 szívja ezt a »jó pipát«. Mert ha a legöre-
 gebb szomszédok a legrégebb emlékek kö-
 zött kutattak is, — mindig arra az ered-
 ményre jutottak, hogy a legrégebb dolog,
 amire emlékeznek, ez az öreg ur, a mint a
 fa alatt ül és változatlan elégedettséggel
 szívja a pipáját.

A szomszédai közül néhányan, a leg-
 öregebbek még emlékeztek arra, mikor ez
 az öreg még fiatal, körülbelül negyven éves
 ember volt. De ennél régebbi időre már
 senki sem emlékezett. Már senki sem élt
 azok közül, a kik látták őt, mikor ebben a
 negyedben letelepedett. A multjáról semmi
 bizonyosat nem tudtak, legfőleg csak hal-
 lottak egyet-mást. Csak annyit tudtak, hogy
 nem a Ternes-negyedben született s hogy
 körülbelül harmincz évvel ezelőtt vette meg
 e házat, a melyben nyugodtan, munka nél-
 kül élt.

De bármily kíváncsiak szoktak is lenni
 a kisváros emberek és Ternes abban az
 időben meg bármennyire kisvárosias volt is,
 — a kíváncsiságuk soha sem terjedt any-
 nyira, hogy behatolt volna a »pipatelekre« is.

Ugyan mi is izgatta volna a kíván-
 csiságukat? Sem akkor, mikor fiatal volt,
 sem most hetven éves korában, semmit

nem tett az öreg ur, a mivel szomszédai-
 nak a figyelmét magára vonta volna. Vég-
 telen egyszerű és teljesen érdektelen volt
 az életmódja.

Sohasem ment el hazulról, legfőleg
 csak akkor, ha a »Bosquet de Mars«-ba
 ellátogatott, a tekézőket nézni, vagy a Szent-
 Ferdinánd kávéházba ujságot olvasni. Na-
 gyon jól érezte magát otthon s akkor volt
 a legboldogabb, ha otthon a fa alatt elszív-
 hatott egy pipa jó dohányt.

Harmincz év alatt ritkán változtatta a
 cselédjeit, mert a cselédek vallomása sze-
 rint rendkívül könnyen ki lehetett elégíteni.
 Mindig békességes, nyugodt és szelíd volt,
 mintha csak atyja lett volna a cselédeknek.
 Legutolsó szakácsnője, egy fecsegő bur-
 gundi leány, a ki már tiz esztendő óta szol-
 gálta, nem győzte dicsérni.

— Ó, az én uram, — szokta mondani,
 olyan mint a bársony, mint a tej. Csak az
 az egy baja van, hogy nagyon szereti a
 pipáját.

Megmagyarázzuk azt is, hogy miért
 mondta ezt.

Az öregnek nem volt se gyereke, se
 családja. Körülbelül tiz ezer frank jövedelme
 volt: ennyit semmi esetre sem költhetett
 el s így sokat meg kellett takarítania. A
 burgundi leány remélte, hogy ha az öreg
 meghal, végrendeletben csinos összeget
 hagy rá. Hát meg mennyi pénze lett volna
 akkor, ha a telket eladta volna? Hiszen
 már is kétszázötven frankot kínáltak neki
 négyszögmétereért. De ha ilyen ajánlatot
 tettek neki, mindig így válaszolt:

meg. Az a kormány, az a képviselő, a ki a közös vámterületet minden áron fenntartani akarja, ellensége hazájának, s a választók nem is fogják ezt elfelejteni, a midőn elibük állandó, hogy újra kérje szavazatukat.

— **Az új véderő javaslat.** Nagy gondal őrzött titok még ez a javaslat, a melyet Tisza miniszterelnök nem is hoz addig nyilvánosságra, míg a jövő évi költségvetést a képviselőház meg nem szavazta, nehogy a budgethez rendes időben ne jusson, avagy ex-lex állapotba jusson. Annyi azonban kiszivárgott, hogy a javaslat a két évi katonai szolgálat alapjára van fektetve. Eddig ez nagyon helyes volna, csak hogy a bibi ott van, hogy ez hatvan millió »beruházásba« kerül, mert a kétéves szolgálat a békelétszám tetemes felemelésével van összekötve.

— **A jövő évi költségvetés.** Az 1905. évi költségvetés előmunkálataival már az összes miniszteriumok elkészültek. Sőt a múlt csütörtöki minisztertanácsban annak végleges megállapítása is megtörtént. Minden tárczánál takarékosági elv volt irányadó. Új kiadások kérésétől minden miniszternek tartózkodnia kellett. Reformokra egyelőre gondolni sem lehet. A rendkívüli takarékoságot a hivatalnoki fizetés emelése, a vasutasok fizetése rendezése és az új népoktatási törvény igényelte tulkiadásokkal indokolják. A civilizista emelést és az új katonai terheket a kormány nem említi az indokok közt. Számba veszi ellenben a rossz gazdasági viszonyokat, a rossz termést és a takarmányhiány okozta bajokat. Ezen költségvetési javaslatot október második felében fogja a pénzügyminiszter a képviselőház elé terjeszteni. Arra törekszik a kormány, hogy *d e f i c i t t e* ne keljen bejelenteni. Majd meglássuk!!

— És hol fogok én aztán egy jó pipa dohányt elszívni.

— De uram, hiszen másutt is vehet kertet, sokkal szebbet ennél.

S a szakácsné elkezdett a burgundiai kastélyokról beszélni, amelyek közül potom áron lehetne egyet vásárolni. De akármennyit beszélt is, az öreg ur mindig nyugodtan így szólt:

— Csak itt lehet jól pipázni.

A burgundi szakácsné azonban annyit beszélt róla, hogy az öreg ur makacosságának híre terjedt s a szomszédok már-már lázongtak miatta. Azt mondták, hogy nagyon ostoba lehet, ha a telke négy-szögmetérét kétszázötven frankért se adja s különben is szegényes parkja és rozoga háza már valósággal szegényére vált a szépen felépült környéknek.

Egyszer valakinek az a gondolata támadt, hogy mivel a pipa telep ugyanis hosszúság, utcának kellene kisajátítani s ezzel a szomszédos házak értéke egyszerre nagyon megnövekednék... A kisajátítás érdekében körlevelet szerkesztettek tehát, melyet az egész környéken mindenki aláírt.

Minden követ megmozgattak a szomszédok s a kisajátítást el is határozták.

— No uram, — szólt a burgundi leány, — ezután mégis csak másut kell pipázni!

Az öreg ur nem válaszolt. Bevárta a legutolsó napot, amelyet a községta. és engedélyezett neki. Ezen a napon folyton ott pipázott a kertjében, még éjszaka is.

— **Hála lerovás gondolat sebességgel.** Aranyos-Maróth város képviselőtestülete csütörtökön tartott közgyűlésén gróf Tisza István miniszterelnököt, Plósz Sándor igazságügyminisztert és Lukács László pénzügyminisztert diszpolgárokka választotta. Aranyos-Maróth e határozatával hálája jelét akarta leróni a pénzügyi kormány ama rendelkezéseért, melylyel a pénzügyigazgatóságot Léváról a megye székhelyére, Aranyos-Maróthra, helyezi át. Erre a szokatlan gyorsasággal lerótt hálára valóban reá illik az iparos körökben elfogadott, általánosan ismert ama kifejezés, hogy »*posta munka*«.

Magyarország külföldi világitásban.

Hiába törekedünk a kultura lajtorjának legmagasabb foka felé, hiába iparkodunk a művelt Nyugot minden figyelemreméltó jó példáját követni, s hiába minden eredeti, uttörő vállalkozásunk: Európa nemzetei csak nem akarnak megösmerni igazi mivoltunkban.

Ha a napilapokat olvassuk, gyakran akadunk külföldi újságoktól átvett tudósításokra, melyek tanúságot tesznek arról, hogy a külföld teljezen téves, a valósággal homlokegyenest ellenkező képzeletet alkot a három bércz, a négy folyam, szép vidékről és annak népéről. Ez bosszantó. De ha rosszakarathból történik a ferde ismertetés, jündítő okánál fogva természetesen találjuk. Hiszen mindenkinek van ellensége s nem mindig az a legrosszabb, kinek legtöbb a haragosa. Itt is jogosult az óhajlás, hogy: »Uram ments meg a barátaitól, az ellenségeimmel majd csak elbánok!« Igen, nem az ellenség a rosszabb, hanem a jóbarát, ki bizalmunkat bírva, jóakarathával legtöbbet árt nekünk. Különösen pedig a német jóbarát, a kiről pedig világ-szerte állítják, hogy alaposság dolgában semmi más nemzetbeli még csak meg se közelíti.

Legérzékenyebben érint az a külföldön még mindig meggyökeredzett közjogi tévedés, hogy Ausztriának alárendeltje vagyunk. Pedig e tévedés miatt a külföldi lapoknak ma már nem is tehetünk szemrehányást. Tessék csak kézbe venni valamely külföldi német lapot s tapasztalhatjuk, hogy még a legtávolibb németbirodalmi város

— Még agyon pipázza magát! — szólt rá a burgundi leány.

S mikor másnap reggel halva találta a karosszékekben, megmeredve s a pipaszárt görcsösen a fogai közé szorítva, a burgundi leány akkor is azt hitte, hogy a pipa ölte meg.

Pedig nem a pipa miatt halt meg, hanem azért, mert nem volt több szabad pipázni. De hogy miért szeretett épen itt pipázni s miért ragaszkodott ennyire ehhez a kerthez, hogy az utolsó pipa dohány után elállt a szíve verése, azt is megtudták, mikor a végrendeletet felbontották.

Ez az öreg ember harmincz évvel ezelőtt szeretett egy nőt, aki megcsalta őt. Ezt a nőt a tengeren megölte, egy ládába tette, hazahozta s egy fa alá eltemette. S azóta harmincz év óta évezte a bosszút, a holttest fölött ülve s nyugodtan, lelkiismeret-furdalás nélkül pipázgatva.

Eleintén azt hitték, hogy ez a végrendelet csak valami tréfa. Fölásták a földet a fa alatt s csakugyan rá is akadtak egy női csontváza.

Röviden elmondtam, hogy hogyan történt ez a dolog, amelyből Barbey d' Auvilly remekművet alkotott volna, — de én csak így, egész hanyagul írtam le, míg egy pipa jó dohányt elszívtam.

Jean Richepin.

lapjában is sokszor hasábos tudósítások vannak a magyar országgyűlés üléseiről. A ki elolvassa e tudósításokat (kérdés csak: hányan olvassák el?) lehetetlen, hogy annak helytelen fogalma maradjon közjogi viszonyainkról. Különös, hogy a sajtó nagyhatalma éppen a mi ügyünkön szinte teljes kudarcot vall. A nagyközönség közbömbös hazánk dolgai iránt. Legfeljebb, hogy néha-néha futólag átnézik a magyar parlament üléseiről szóló tudósításokat s az »alaposság« nem igen bántja a tisztelt németeket, hogy kivernek a fejükből miképp, Budapest Ausztriának egy vidéki városa.

Ha megvan a németekben az a kitünő erény, a mit alaposságnak neveznek, miért tagadják azt meg éppen hazánktól? Erőnkerejével a romantika köntösébe kell bujdatni a magyarokat, hogy érdekesek legyenek. Feltétlenül szükséges, hogy nomád életet éljünk, hogy ingben-gatyában járjunk, a nyers húst a nyereg alatt puhítsuk, a helyett, hogy megfőzünk, kisütnők és a Bakony haramiáinak sohsem szabad kivesszniük, csak hogy megőrizzük érdekességünket? Az a nagy kulturmunka, mit a legutóbbi évtizedekben végeztünk, utolérve, több irányban túl is szárnyalva szomszédainkat, nem lehet jögezm a rokonszenvre?

Ugy látszik, Európa olvasóközönsége ezzel nem törődik annyit, mint a regényességgel. Tudási ingerét inkább csiklandozza az a fantázia, hogy Európa közepén egy az első évezred erkölcsait és szokásait követő nép lakik, mely lovagias, vendégszerető, vitéz és merész, — de műveletlen. Az igazságban nem rejlik annyi vonzó erő, mint a legendában. Kultura, civilizáció odahaza is van, — kit érdek, ha Magyarországon is elterjed. Ellenben a szegény leány, a csikós, a betyár — ez már aztán valami!

Az idegen forgalom tervbe vett emelése nem segít ezen, — egyszerűen azért nem, mert az idegen forgalom, minden erőltetés daczára, se emelkedik. Miért nem, azt itt most nem kutatjuk. Csak konstatáljuk a tényt, hogy nem csalogathatjuk ide az idegeneket oly számban, miképp személyes meggyőződés révén a külföld megismerhetné rólunk az igazságot. A külföldi újságok czikkei sem bizonyultak célirányosoknak, még pedig két okból: először a már fentebb említett felületességnél fogva melylyel a külföldi közönség átsiklik rajtuk, másodsor meg azért is, mert nem elég sűrűn jelennek meg. Arra kellene törekedni, hogy a külföldi újságok, bővebben kapjanak es tényleg közöljenek is hazánkból vonzóan megírott, érdekes mindenek fölött pedig igazsághű czikkeket. Nem tehát annyira a nép életét, nagyrésztben már dőbe ment romantikájával, vázolják e czikkeket, hanem inkább a civilizációnak hazánkban való haladását tükrözzék vissza. Elég sok a jónévű írónk, aki idegen nyelven is tud írni, ha nem sajnálnánk a fáradságot, könnyen megoldhatjuk ezt a hazafias feladatot.

Azután meg, ha egyikünk-másikunk külföldre vetődik, iparkodjunk leküzdeni a külföldiek közbömbös felületességét s ne resteljünk társalgás, beszélgetés közben felvilágosítólag hárni azokra, kik hazánkról megrögzött tévhitet táplálnak. Gyakran egy-eket meggyőző szóval több eredményt érünk így el, mint hosszú, unalmas újságismertetésekkel, melyeket el nem olvasnak.

Csak vállvetett, közös fáradozásokkal érhetjük el, hogy a külföld végre megösmernjen a magunk igaz képében s ne tartson minket továbbra is »érdekes« népnek.

H I R E K.

Vallásosság a családi nevelésben.

Azok közé az áldástrejtő csirák közé, melyeknek éltető ereje a tanuló egész földi pályafutásán át kell, hogy érvényesüljön s

melyeket ez okból a családnak, mint a nevelés legelső és leghivatottabb óráinak, ápolnia és gondoznia kell, tartozik a lét és az események ősforrásához az Istenre való utalás.

Ha feldereng a gyermekben az a tudat, hogy szüleinek szeretetétől függ, hogy gyengeségében és gyámoltalanságában ki van szolgáltatva atyja és anyja támogatásának, mely nélkül nyomorulttan el kellene pusztulnia: akkor meg fogja érteni azt is, hogy édes atyja, aki egyelőre az ő fogalmaiban a hatalom és tekintély összességét képviseli, miért fordul bizva, remélve és fohászkozva a Teremtőhöz, a mindenek sorsát intézőjéhez.

Ebben a felismerésben gyökerezik a vallásos érzület; az emberek Istenhez való viszonyának tudata: a hit.

Kedélyünk legmélyebb, legrejtettebb bensejében hordozzuk azt a sejtelmet, mely a magasabb, a legmagasabb felé vonz. Olvasmány, társalgás és hangulat nem ritkán segítségül hívják az okoskodó észet, hogy bebizonyíthassuk, a mit nem lehet bebizonyítani, — hogy megfosszuk magunkat a lét ama megnyilatkozásától, a melynek lényege vele elválaszthatatlanul össze van forrva.

A tudás nem zárja ki a hitet. Ellenkezőleg, ha megismerjük, mit használhatunk fel a természetnyújtotta kincsekből a magunk javára, kell, hogy hálával tartozzunk érte annak, a ki azokat nekünk adja.

A családban uralkodjék a vallásos érzület, a mely a szeretet és odaadás, a nagybecsülés, s mindannak szelleme a mi szép, jó, fenséges és igaz; — szelleme az alázatosságnak és megnyugvásnak mindazokban az életmozzanatokban, hol öröm vagy fájdalom, boldogság vagy szerencsétlenség közt sejteni kell a rejtek kezét, mely a sors fonálait igazgatja. Ez az a légkör, a melyben a gyermeki kedély beszívja magába az igaz vallásosságot, a sziv vallásosságát.

Ehhez nem kell hamis szemforgatás, semmiféle külső formaiság, vagy meg nem értett, érthetetlen szóbeli vallomás, hanem kell hozzá őszinte fohászkozás, mely az egész családot Istenben való bizodalomban egyesíti.

Miként vallásos hangulatok, érzületek, sejtelmek, képzeletek a föld minden népénél találhatók s miként minden nép és minden nemzet bizonyos vallási fejlettség fokára jut, úgy a vallás az egyed minden életkorában is érvényesíti befolyását. A gyermeknek boldog sejtelmet ad, az ifjut nemes tette buzdítja, a hajlottabb korut vérteti az élet zordonságai ellen, az aggot meg az örökkévalóság fényével árasztja el.

Szülők és tanítók, — valamennyien, kiknek feladata a jövő nemzedéket nevelni, ápolják a gyenge gyermeki kedély vallásosságát, hogy a fiatalság terebélyes életfárá növelve, meg legyen óva a durvaság, az aljasság posványába való süllyedéstől s minden helyzetben, minden életviszony közt megőrizhesse a lélek tisztaságát.

Legelőbb pedig a szülők teljesítsék e szent kötelességet, mert ha az ifju kedélyt fogékonyra teszik a vallásosságnak, úgy a nemes érzületek önmaguktól fognak fejlődni a gyermekben s megkönnyítve a tanító munkáját, vele karöltve fogják művelhetni gyermekük erkölcsösségét.

— **A Somogyvármegyei Berzsenyi Irodalmi Társaság** e hó 17-én előértekezletet tartott, melynek tárgya lett volna irodalmi működése megkezdésének módozatait s az első nyilvános ülés határidejét megállapítani. Ez értekezleten azonban a tagok elegendő számban meg nem jelenvén, a határozat hozatala egy későbbben megtartandó ülésre halasztatott el. Terve vétetett, hogy a megnyitó ülésre ün-

nepi szónokul Rákosi Jenőt, a társaság tiszteletbeli tagját kéri fel s meghívják az összes budapesti és vidéki irodalmi társaságokat. Így a megnyitó ülés meglepően díszesnek ígérkezik. A társaság diszelnökéül gróf Széchenyi Imrét választotta meg.

— **Törvényhatósági utépitések.** Ferrich Imre miniszteri főmérnök folyó hó 20 és 21-én tartotta meg az illető járási főszolgabírók és az építészeti hivatal közreműködése mellett, az érdekeltek jelenlétében a nagyatád—babócsai és a baté—nagyberki vármegyei ut közgazgatási bejárását; mely alkalommal a kereskedelemügyi miniszter nevében felhatalmazta az államépítészeti hivatalt, hogy az utépitési munkákat azonnal megindíthassa. Ennélfogva Háromfa—Agarév, Babócsa és Nagy-Berki községek határában összesen 7 kilométer hosszú utat még az őszszel ki fog építtetni. A többi utak kiépítésén és építési tervezésén is serényen dolgoznak az állami mérnökök.

— **Főpapi vendég Kaposvárott.** Vajda Ödön zirczi főpát, ki nemesak hogy nem tagadja el szegény sorsu rokonait, hanem meglátogatja őt, sőt reki magának ma is legfőbb büszkesége, hogy szegény sorsból a szorgalma és kiválósága révén jutott ama magas társadalmi pozícióra, a melyen van, a napokban rokon látogatóban szülővárosában Kaposvárott járt s a városban is több látogatást tett. Meglátogatta a főispánt, alispánt, főjegyzőt, plebánost. Dr. Zimmert József plebános a főpát tiszteletére kedden vacsorát adott.

— **Az „Egyetértés“-t ellicizálják.** A pitteni papirgyár részvénytársaság még július 23-án kielégítési végrehajtást vezetett a Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság kiadásában megjelenő „Egyetértés“ és „Kurucz Ujság“ című napilapok ellen. Minthogy azóta sem egyenlítették ki a pitteni társaság 10,604 korona követelését, szeptember 24-én a Vármegyeuteza 11. számú házban az említett lapokat ellicizálják. Valjon mit szól ehhez a kaposvári kir. járásbíró, mely éppen a napokban mondotta ki 1904 V. I. 3002. sz. végzésében hogy „*valamely lapnak tulajdonjoga, mint bizonyos személyhez kötött jog a végrehajtás tárgya nem lehet.*“

— **Aranymiséis plebános.** Szép ünnepély folyt le f. hó 20-án a csökölyi plebánián. Ujlaky József a község érdemes rom. kath. plebánosa tartotta aranymiséjét, mely után a plebánosnál ünnepi ebéd volt. Jelen voltak Tallián Gyula főispán, Tallián Andor főszolgabíró, s rajtuk kívül az ünnepelt plebános számos jó barátja és ismerőse a környékről.

— **A Somogyvármegyei községi- és körjegyzők egyesülete** a vármegye székházának nagytermében f. hó 19-én tartotta Brüller János ságvári jegyző elnöklete alatt évi rendes közgyűlést. A közgyűlés, melyen Sárközy Béla alispán, az egyesület tiszteletbeli elnöke is jelen volt, több fontos, a jegyzői kart közelről érintő, határozatot hozott. A közgyűlést mindvégig érdeklődő figyelemmel kísértő alispán azon határozatok sikere érdekében, melyek támogatást igényelnek, közreműködését ígerte meg.

— **Gyászrovat** Somogyvármegye és Kaposvár város egy régi, ismert és köztiszteletben állott polgára, Folly József halt meg e hó 20-án s megboldogult az 50-es és 60-as években úgy Somogyvármegye, mint Kaposvár közeletében jelentékeny munkásságot fejtett ki s nagyobb közhatalokat is viselt. Élte alkonyát azonban teljes visszavonultságban töltötte. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük,

hogy szentmargitai **Folly József** kir. tanácsos, a legjobb apa, após, nagyapa, illetve dédapa, folyó 1904. évi szeptember hó 20-án reggeli 9 órakor rövid szenvedés után életének 83-ik évében jobblétre szenderült. A boldogult hült tetemei f. hó 22-én délután 3 órakor fognak a rom. kath. hitvallás szertartásai szerint be-szenteltetni s a kaposvári sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 23-án reggel 9 órakor fog a kaposvári plebánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni Kaposvár, 1904. szeptember hó 20-án. Áldás és béke poráira! Folly Sarolta férj. Szabó Kálmáné, ifj. Folly József gyermekei. Hermann Manó, Szabó Kálmán vő. Fornszek Etelka, ifj. Folly Józsefné, Gruber Francziska, özv. Folly Hugóné menyei. Herman Erzsike férj. Csorba Józsefné, Herman Irén férj. Depold Béláné, Herman Károly, Szabó Margit férj. Vaszary Mihályné, ifj. Szabó Kálmán, Folly Irén férj. Svastics Elekné, Folly Etel, József Sárika és Hugó unokái. Csorba József, Depold Béla, Vaszary Mihály, Svastics Elek unokavői. Csorba Gabriella, József és Irén, Depold Gabriella és Erzsike, Vaszary Margit, Sárika, Miska, Nelli és Kata, Svastics Irénke dédunokái.

Temetése nagy részvét mellett, f. hó 22-én ment végbe. A temetésen megjelentek a vármegye és a város notabilitásai, hogy a közélet nagy munkájában már rég kifáradt, hajlott-korú érdemes tagját társadalmunknak örökös nyugvó helyére elkísérjék.

— **Az új anyakönyvi törvény végrehajtása** Az állami anyakönyvi törvény módosításáról szóló 1904. évi XXXVI. t.-cz. szentesített, legközelebb megjelenik az Országos törvénytárban. Az új törvény 1905. január 1-én lép életbe. Erdekes változás, hogy a bejegyzések jövőre nem az eddig használt jegyzőkönyvekbe történnek, hanem az egyházi anyakönyvek mintájára készítenő rovatos anyakönyvi lapokba. Ezzel az egyszerűsítéssel a jegyzőkön akarnak segíteni, akiknek az anyakönyvvezetés ezután rendes hivatalos teendőjük lesz.

— **Eljegyzés.** Vidor Ferencz kaposvári kir. törvényszéki jegyző a múlt héten jegyezte el Szegedi Zelma kisasszonyt, a nyáron itt működött Nádasi színtársulatának bájos primadonnáját. A boldog menyasszony a színpadtól végleg megvált s így szép reményekre jogosító művészi karrierje befejeződött.

— **A hét kis árva.** Néhai Pál János volt naki lakos hét kis nyomorgó árvájának ezideig a következő emberbarátok nyújtottak segélyt: Dombóvár és vidéke gyűjtése 6. K. Népjog gyűjtése 1 K. 80 fill. Egy magát megnevezni nem akaró jöltevé 20 K. B. L. Mühlbauer, Semmering (Bécs mellett) 2 K. Márfy Albin (iglófűredi fűrdővendégek) 15 K. N. N. felső vadász 10 K. Kis István, Hódáság. 4 K. Tinkóczy Józsefné Budapest József utca 15 sz. 2 K. N. N. Budapest 1 K. X. Y. 2 K. összesen 13 K. 80 fillér. A kis árvák imádkoznak jöteveik boldogságáért.

— **Katonai utóállítás.** Október hó 10. napján tartatik meg a kaposvári járási utóállítás Kaposváron a «Szarvas» vendéglőben.

— **Kórházi költségvetés.** Somogyvármegye kaposvári közkórházának költségvetése megvizsgálására a belügyminiszteri kiküldöttek Dr. Fáy Aladár egészségügyi felügyelő és Berlányi János számellenőr a napokban jártak itt s a költségvetést helyesnek, a kórházban pedig mindent rendben levőnek találtak.

— **Gomba mergezés.** Bertalan József gige jómódu polgár a nejevel és négy gyermekével a múlt napok egyik estjén gombát vacsoráztott, melyet jó étvágygyal költöttek el. Másnap reggelre azonban a család minden tagja rosszul lett. A szerencsétlenül járt család orvosi segélyt későn vett igénybe, mind meg haltak, csupán egy 13 éves leányka maradt életben.

— **Temetés gyilkossággal.** Az utóbbi időben alig mult el hét, hogy egy-egy borzalmas gyilkosság vagy emberölés híre ne érkezett volna hozzánk. A hely és idő kiválasztása tekintetében párját ritkító eset a kaposkereszturi bűntény. Benesik Pál kaposkereszturi szabómester leányát, atyja temetésén, kinn a temetőben, a temetési szertartás közben hátulról revolverrel föbe lötte Györgyei Illés szabó legény. A lövés jól talált, az áldozat azonnal meghalt. Györgyei régiebb idő óta üdözte a leányt szerelmével, de mivel az, érzelmeit nem viszonozta, a visszautasítást anyira a szívére vette, hogy előbb a leányt aztán magát akarta agyon lötni. De erre már nem jutott ideje, mert a gyászoló gyülekezet csakhamar lefegyverezte s a csendőrség kezére adta.

— **Ellenőrzési szemle.** Ez évben a kaposvári ellenőrzési szemle október 1-én és 2-án reggel 8 órakor a honvédlaktanyában fog megtartatni, melyen való megjelenés alól csak azon katonák vannak felmentve, kik a folyó évben bármilyen czimen tényleges szolgálatot teljesítettek.

— **Agyonnyomta a vonat.** Balatonszentgyörgyön e hó 17-én Kulcsár Miklóst, tolatás közben, összenyomta a vonat. Rögön meghalt.

— **Dehogy sértette meg.** Peresügy. Szereplőt nevezük Schwarcznak és Weisznak. Tehát Schwarcz Mór bepanaszolta a járásbírósnál Weisz Samut rágalmazás miatt, mert reá fogta, hogy 10 koronáját ellopta. Weisz tagadja, hogy Schwarczot rágalmazta. Mire a bíró reá szól:

— Hogyne rágalmazta volna, mikor azt mondta, hogy 10 koronáját ellopta.

— Tekintetes bíró ur én azt nem mondtam.

— Hát mit mondott?

— Én csak azt mondtam, hogy 10 koronát elvesztettem, a melyet meg is találtam volna, ha Schwarcz *nem segített volna keresni.*

— **A korai tél.** Az ország különböző vidékeiről u. m. Kassáról, Belényesről, Bihar-megyéből, Tordáról, Szepsiszentgyörgyről haviázásokat és 3—4 fok hideget jelentenek.

— **Kézrekerült rablogyilkos.** Szakácsiban nagy kegyetlenséggel elkövetett rablogyilkosság történt. Tóth Józsefné férjétől különváltan élő asszonyt Lutor Gábor szakácsii lakos, lakásán megfojtotta, 1200 korona készpénzét magához vette, a holttestet elhűszorította és egy szalmakazalba rejtve két napig ott tartotta, majd egy kutba beledobta, hol a hullát megtalálták. A tettest a marczalii csendőrség már elfogta s az elrabolt 1200 koronát is megtalálta nála. A bűnös ma már a kaposvári kir. ügyészség börtönében ül s töredelmes beismerést tett.

— **Minden konkurenczia ellenére** legelterjedtebb, tehát legolvasottabb lapja az országnak ma is a Pesti Hirlap. Mert politikája népszerű; minden irányban független, szókimondó; a nagyközönség igaz érdekeit szolgálja s a közvéleménynek mindig hű tolmácsa. Cikkírói, tárczairói, szaktudósítói, humoristái az újságíró-világ jelesei. Tartalma — komoly és mulattató — az összes napilapokét felülhaladja s mégis rendkívüli kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Így minden előfizető karcsosnyí ajándékul kapja a Pesti Hirlap nagy képes naptárát s kedvezményes áron rendelheti meg a Divat szalon című kitérő divatlapot. Az új évnegyed alkalmából azért felhívjuk az ország legkedveltebb lapjára t. közönségünk figyelmét, megemlítve, hogy az előfizetési ár (negyedévre 7 korona, Divat Szalonnal együtt 9 korona) a Pesti Hirlap kiadóhivatalában (Budapest, V. Váci-körút 78.) küldendő.

KÜLFÖLD.

A belgrádi koronázás. Szerbia ismét beszéltet magáról. Péter király, a ki több, mint egy éve ül Szerbia trónusán, sok akadály leküzdése után, végre formálisan megkoronáztatta magát. Bár egy-két zavaró incidens vegyült az ünnepélybe, az mégis nagy fényvel és pompával ment végbe. A külföldi képviselőben ugyan nagyon feltűnő hézagok mutatkoztak, mindazonáltal a koronázás aktuusa nem keltett Európában kedvezőtlen benyomást, mert remélik, hogy Szerbiába végre rend és nyugalom fog bevonulni. Meglátszik igaz lesz-e? Mi nem hiszünk, mert a néppárt, — a mely már is tekintélyes száma szaporodott — nagyon féltelmes és veszedelmes a királygyilkosokra nézve. De Karagyorgyevits Péter nyugalomát sem adja vissza a korona a mely presztizst adhat, de nem pánczél, mely megvédi a viselőjét.

Az Orosz-japán háború. A kelet-ázsiai harcztér is némileg nyugodtabb képet ad, már a mennyire ez háború idején lehetséges. Nagyobb ütközetről nem érkezett ugyanis híre, de azt annak előjelül lehet tartani, hogy a felek heves összecsapásra készülnek. A liaojanghoz hasonló borzalmas emberirtást várnak, az oroszok állítása szerint, Mukden mellett, a mi azt jelenti, hogy Mukdent nem egykönnyen akarják átengedni az ellenségnek, Port-Arthur ezenközben ernyedetlenül lövöldözik a japánok, s noha állítják, hogy a vár védői a legkésőbbbejövő helyzetben vannak, a bevétel időpontjáról semmi olyan kombinációt nem lehet hallani, mely a valószínűség látszatával bírna. A balti flotta még nem indult el, még várnak, míg a három hajó elkészül, mely a flotta kiegészítésére szolgál.

A dalai láma bukása. A kínai császár, kinek Thibet szuveren hatalma alatt áll, a dalai lámát megfosztotta méltóságától. A láma detronizálása, állítólag összefüggésben van a keletázsiai háborúval, de nem végleges, csak ideiglenesen függesztetett fel s így van reménye arra, hogy régi pozíciójába vissza helyeztetik.

Közgazdaság.

— **Borászatunkat nagy veszély fenyegeti.** Olaszország felől érkező hírek nagy csapásról értesítenek bennünket, szőlő termelőket.

Azt mondják, hogy a külföldi bort ezentul is — bár kisebb mennyiségben — olcsó vámmal szabad lesz behozni; hogy ez mit jelent, azt minden szőlő termelő jól tudja, jelenti t. i. azt, hogy borainknak ezentul sem lenne meg a kellő ára, s folytonos kárunkkal kellene dolgoznunk.

Fel kell emelnünk tehát tiltakozó szavunkat, mert ha a káros szerződés megkötetik s törvénybe is iktatják, főnkre vagyunk téve, a szőlőtermelés megszűnik hasznalhajtó lenni, világos kárára pedig ép eszű ember nem dolgozhat.

Ne engedjük magunkat, káros szerződés megkötését, a külföldi bornak olcsó vám mellett leendő behozatalt nem tűrhetjük, inkább pusztuljon s az kormány, mint-hogy a koldustarisznyát magunk akaszszuk nyakunkba. Tartsanak a szőlősgazdák értekezleteket s ezen értekezletekből hívják fel a képviselőket bármely pártiak legyenek is, hogy oly szerződés megkötését, melyben a külföldi bor behozatala kedvezményben részesül, gátolják meg, nem hihetjük, hogy legyen képviselő, a ki a választóinak ily kérelmét visszautasítaná. ha mégis lenne, kössön a kerület uti laput a talpára.

Nagy kérdés ez szőlőbirtokos társaim, mert ennek megoldásától függ boraink ára, mert ha csak 4—5 koronával emelkedik vagy súlyos is, az évi 15—20 millió korona hasznót vagy kárt jelent nekünk, ebből a

legkisebb szőlőbirtokosnak is része van úgy a nyereségben mint a kárban.

Azért százszor is ismétlem olcsó vámmal egy csepp bort sem szabad behozni külföldről, ez legyen jelszavunk s ha tömörülünk győznünk kell.

Egy szőlő termelő

— **A szüret.** Gazdasági életünknek egyik fontos tényezője, a bor termés. Mindenki tudja, hogy Magyarországnak főkiviteli czikke, a gabona mellett a bor volt, régebben is és ma is az. Csak a mult század utolsó évtizedében, a mikor a saját borszükségetünket is olaszborral kellett pótolni, akadt fenn, nemcsak a borkivitel, de azt lehet mondani, hogy a bortermés egészben, a floxera által a szőlőkben tett pusztítások gyors és óriási mérvé miatt. De ma már a bortermés ismét a haladás útján van. Évről-évre szaporodnak a szőlővel beültetett területek. A Hegyalja, a Balatonmellék, az Érmellék ma már újra a vig és bősüretnek házája. Természetesen ezzel kapcsolatban emelkedik a borkivitel is, valamint azon existenciák száma, a kiknek a szőlőföld adja meg a mindennapi kenyeret. Az idei bortermés úgy a mennyiség, mint minőség tekintetében a legjobb kilátásokra nyújtott reményt. De a mult hét hideg esős napjai miatt panaszokodnak a gazdák, hogy a kelleténél több eső sok helyen rothadásnak indította a szőlőszemeket. Azonban az ezt megelőző hetek kedvező időjárása ellenben gyorsan érlelte a szőlőfürtöket, a szőlőszemek bő czukortartalmat nyertek. Egy-két meleg nap még s itt a szüret. Sokkal korábban mint a mult évek szüretje.

— **Földmivességek reformja.** Talián Béla földmivességi miniszter a földmivességek oly irányu reformját tervezi, hogy a növények ezentul a ménesbirtokoknál nyerjenek mint munkások elhelyezést s itt nyerjék egyuttal az elméleti kiképzést is.

— **A szén áremelkedése.** A magyar kőszénbánya vállalatok értesülésünk szerint a téli szükséglet fedezésére szolgáló szének árát nyolcz-tíz fillérral felemelik. Külföldön azonban, úgy tudjuk, hogy a darabszén és az aprószén-brikket ára 18 frankról 17 frankra szállt alá. E két tényt egymás mellé állítva, nem értjük, hogy miért emelik a magyar kőszénbánya-vállalatok a szén árát.

SZERKESZTŐSÉGI ÜZENETEK.

— **Ypsilon.** Verse tehetségre vall. De még nem üti meg a mértéket. Onnan — egy kis megerőltetéssel — úgy hiszünk, jobb is kerülne ki.

— **N. J. Törökkoppány.** De nagy a csend azon a tájon! Mostanában onnan mit sem kaptunk.

— **Klváncsi.** Egyik közelebbi (40.) számunkban közölt vers szerzője ugyanazon Peterdi Andor.

Felelős szerkesztő: **Dr. Rózsa Ernő.**

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rózsa Ernő.

Zongoratanítványokat

elfogad a budapesti Nemzeti Konzervatórium oklevelét elnyert zongoratanítónó. **Határozottan tehetséges és kiválóan szorgalmas tanítványok a Konzervatórium magánvizsgálataira előkészítetnek.**

Czime megtudható: **Pollák József** ur üzletében, **Korona-utca.**

Ki akar házassodni?

Van szerencsém értesíteni a helybeli és vidéki hölgyeket és urakat minden vallás és nemzetiségi különbség nélkül, hogy korra, állásra, vagy vagyona megfelelő házassági ajánlatot kaphatnak a legnagyobb titoktartás mellett. — Vidékre egy 10 filléres bélyeg beküldésével azonnal válaszolok.

Kiváló tisztelettel

Kövesi Béla,

1-15

Szeged, Mérei-utca 18. szám

* Egy teljesen új *

több mint 3 három méter magas és másfél méter széles

KIRAKAT FOGLALAT (AUSLAG)

= a hozzá való tükör-üveggel =

olcsón eladó.

* Értesítést ad a kiadóhivatal. *

Könyvnyomdai

munkákat

jutányosan készít

Kéthelyi L. Kaposvárott.

1903. IV.—V. kelésű 3 törzs „ELZA” TYUK

az Elzák a Plymonthok nálam kitenyésztett szubvarietásai

ELADÓ.

Plymonthokra előjegyzést elfogadok. Tenyészdém bármikor megtekinthető

MEZRIGZKY NÉ.

Békásmegyéri tisztviselőtelep (Pest megye.)

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-cavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

ÁGNES

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse. Árlapot s prospectust kívánatra bérmentbe küld a mohai Ágnes-forrás kezelősége Mohán, Fejérmegye.

KEDVELT BORVIZ.

KEDVELT BORVIZ.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

HIRDETÉSEK

FELVÉTERNEK

A KIADÓHIVATALBAN.

ÓVÁS

== A magyar gazdaközönség szives figyelmébe! ==

Sok budapesti ügynök az utóbbi időben oly hirdetésüket tesz közzé a lapokban, amelyben a lehetetlenségig olcsó törlesztéses kölcsönt ígérnek.

Ezen ügynökök ígérteiket sohasem válthatják valóra, mert a hirdetett feltételek merőben ellenkeznek a bankok és takarékpénztárak szabályaival és kamat tételeivel; sőt törvényeinkkel is. Céljük, hangzatos hirdetésükkel az ügyfelet lépre vinni és huzavona által kényszer helyzetbe hozni, hogy időközben megszerzett, a hirdetettől sokkal drágább kölcsönt kénytelen legyen génybe venni.

En nem ígerek semmit!

Hanem aki beküldi hozzám a birtokára vonatkozó telekkönyvi kivonatot és kataszteri birtokívet, annak:

1. Megszerzem a kölcsönt 15—75 évi időtartamra a legelőnyösebb módon, minden előzetes költség nélkül 15 nap alatt.
2. Engedélyezés után közlöm a feltételeket és tetszése szerint elfogadhatja, vagy visszautasíthatja azokat anélkül, hogy bármiféle kárpótlást igényelneik fáradozásomért.
3. A kölcsön keszpenzben lesz kifizetve és előzetes 1/2 évi felmondással bármikor visszafizethető, de az intézet nem mondhatja fel.
4. Kamattal a tőke is törlesztve van.
5. A megállapított csekély járulék csak a kölcsön folyósításánál fizetendő.

Teljes tisztelettel

SOLTI LAJOS

(volt banktisztviselő)

BANKÜGYNÖKSÉGE

Budapest, VIII, Bezerédi-utca 11. sz.
(a Népszínház mellett.)

Törlesztéses kölcsönök már 600 koronától kezdve kaphatók. — Vidéki képviselők keresteknek.

Alapítva 1896-ban. — Az eddig megszerzett kölcsönök összege több millió korona.

Jónak, a Jobb!
az ellensége.

Legjobb a legjobb az eddig használatban levő mosósóknál, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhák mosására, a Schicht által újonnan feltalált mosószódat,

„Asszonydicséret”

védjegyel,
a ruha beosztására.

Előnyök:

1. Az eddig szokásos volt mosási időt a felére csökkent.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a ruhát.
5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószódnál.

Nélkülözhetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan.
Minden káros alkatrésztől mentes.

— Mindenütt kapható! —

Berdeárisánál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Barta Sándor

polgári és egyenruha szabó üzlete
KAPOSVÁR
Erzsébet-tér, új városház épület.

Legnagyobb raktár előírás szerinti

katonai

felszerelésekben.

Mérték szerint készülnek minden fegyvernemhez tartozó egyenruhák a legutányosabb áron. Raktáron tartatnak hazai és angol szövetek, ugyancsak skót különlegességek a legnagyobb választékban. Készülnek a legutolsó divat után öltönyök, felöltők, raglanettok, télikabátok városi és utazó bundák, ugyancsak takarók a legfinomabb szőrmebélésekkel.

BOROVITZ MANÓ

KAPOSVÁR.

aszfaltozási-, cement-beton- és mindenféle építkezési vállalat.
— Műmárvány és cementárúgyár. — Szobrás- és kőfaragó-műterem. — Sírkövek és építkezési anyagok raktára.

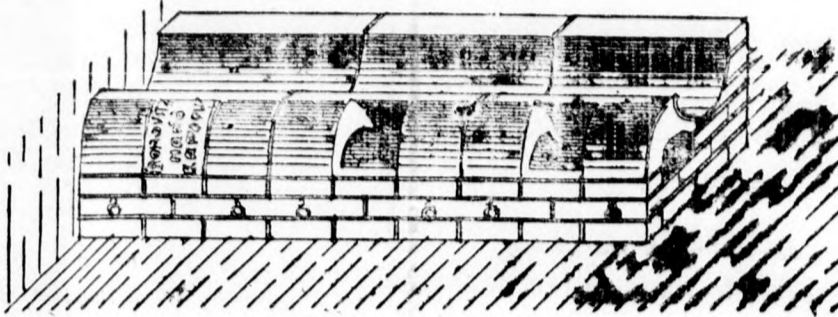

U I

Feltűnést keltő.

U J

Régóta nyaralókat az is állókban legbiztosabban csak úgy tarthatják távol, ha etető és itató vályukat személy és pászoktól megóvjuk, ami csakis az általam készített önműködő, itatóval ellátott, marhaetető vályuk alkalmazása mellett lehetséges.

Ezen vályuk különösen az állattenyésztést űző, de Németerország és külföld minden gazdaságában legjobb sikerrel alkalmazhatók.

ELŐNYEI: Egyszerű szerkeszt, mely jó vitásra nem szorít, soha el nem dugul, mindenkor elegendő tiszta és friss vizet szolgáltat, minden fáradtság nélkül tartható és végre — ami fő — olcsóbb min bármely más vályu.

Árajánlatokkal istállóberendezésekre, valamint egyéb beton-, mozaik-, terasz-, aszfaltozási, szobrászati és kőfaragó-munkákra. Nemkülönböztetve prospektussal készséggel szolgálók.

M. KIR. DOHÁNY ÉS BÉLYEG ÁRUDA.

VAJDA PÁL fűszer és csemege kereskedése

KAPOSVÁR OTT,

Erzsébet-tér. (Új városház épület.) a főposta bejáratánál.

TELEFON!

SÜRGÖNY!

TUDÓSÍTÁS!

Minthogy mélyen tisztelt vevőim, ismerőseim, barátaimmal, — különösen pedig a vidéki nagyérdemű közönséggel — Telefon útján nem közölhetem az alábbi nem éppen megvalóuló (s üzletemből szállított) árukat, ezúton vagyok bátor mindenki felé tudatni, felhívítva, hogy mint csacsémóval, hogy legutóbb a következőket rendeltek tőlem

TELEFONICE:

Szól a telefon!
Csöngött valaki:

Halló! Ki beszél?
Kérem: Vajda Pál.

Az előbb felhívtak, hogy a rendelt árut

•Tíz kiló czukrot,	Ásványvizet is	Sűrűen szaporán,
Öt kiló kávét,	Bort és cognacot,	Lehetőleg gyalog —
Egy hordó liptóit,	Kicsit és nagyot!	Esetleg postán.
Nyolcz szál szalámit,	Csak budai vízből	Ha ma megkapom:
Négy csomag theát,	Egy fél adagot,	[szívesen veszem,
Hét üveg rumot,	Küldjem el azonnal,	Azonnal, nyomban,
Fél kiló mazsolát,	Mert jót csak én adhatok.	[ki is fizetem!]
Cacaót, caviárt,	Küldjem el gyorsan	

Kérek összeköttetést
Hogy jelözhessenem

Ne hogy kedves vevőm
Türelmetlenkedjen.

Ajánlom mindenkinek	Kotányi paprika,	Panaszkodnak sokan,
Aki még nem tudja,	Komáromi pipa,	Hogy nagy a drágaság,
Látogasson el	Karaván tea és	Ennek dacára van nálam
Az én boltomba.	Szilva pálinka!	Hallatlan olesóság!
Üzlethelyiségem	Faolaj, fahéj,	Nem látott még ilyet
Az Erzsébet-téren,	Dió és mogyoró,	Orosz-japán állom,
Kívül-belül fényes,	Császárkörte likőr	Olesón adok el — olesón,
Hol minden van kérem:	Ej haj, ez ám a jó!	Mindent e világon!!
Rizskása, só, dara,	Lisztet is árulok	Ezeket szíves tudomására hozva, maradtam
Szappan, mosó-szóda,	Hengermalmi lisztet,	nb. utasítását kérve,
Zománcozott edény,	Vegyenek kérem	kész szolgálója
Gyömbér, babérlevél.	S jó kenyeret esznek!	Vajda Pál. Kaposvár,

M. KIR. SZAB. OSZTALYSORSJÁTÉK ELÁRUSÍTÓ HELYE.

GYÓGY COGNAC ÉS FINOM ASZTALI BOROK.

Minden vevő egy szép ajándékot kap!

Az összes legfinomabb szesz italok poharakénti kiszolgálása!